

Preek 15 juni 2025 middag
HWS Ontmoetingskerk
Handelingen 4:23-35

Gemeente van Jezus Christus,

De jongere kinderen die op de basisschool zitten krijgen soms vriendenboekjes mee van klasgenoten. In die vriendenboekjes kunnen ze het een en ander over zichzelf vertellen. Je lievelingskleur bijvoorbeeld, je favoriete boek, hoe je de eigenaar van het vriendenboekje hebt leren kennen, wat het leukste is wat jullie ooit samen hebben gedaan enz. Best leuke en gezellige vragen.

Eén van de vragen die in de meeste vriendenboekjes staat vind ik echter nogal lastig. Dat is de vraag: wat wil je later worden? Dan ben je nog maar zo jong... En dan word je die grote vraag al gesteld... Wat wil je later worden? Het is een vraag die je hele onderwijstijd met je meegaat. En op de middelbare school wordt de vraag steeds concreter. Je moet nu een vakkenpakket kiezen en daarmee kies je dus ook al welke richtingen en welke richtingen dus niet je later kunt doen voor werk. En niet heel lang daarna moeten de jongeren zich ook gaan oriënteren op mogelijke vervolgopleidingen. Wat wil je leren? Wat wil je later worden?

Maar ook als die vraag beantwoord is, blijft die vraag denk ik toch vaak weer opkomen. Sommige mensen zijn heel gelukkig met hun baankeuze, maar ik kom ook mensen tegen die terugkijkend toch liever heel andere keuzes hadden gemaakt. Dat geldt voor twintigers, maar ook voor tachtigers en negentigers en alles daar tussen in... Wat wil je later worden? Dat is niet alleen een vraag naar je mogelijke baan, maar ook naar je identiteit. Wil je wel werken, of word je liever huisman of huisvrouw? Wil je jong trouwen? Hoop je kinderen te mogen krijgen? Kleinkinderen wellicht? Wat wil je later worden? En terugkijkend... Is het gelukt? Zijn je dromen, je ambities waarheid geworden? En wat hebben ze je gebracht? Was het waar je ooit op hoopte?

Het zegt veel over wat u of jij denkt dat het goede leven is... Wat is het goede leven? Wij houden onszelf voor als ik dit of dat bereik... Dan bereik ik daarmee het goede leven. In onze Bijbellesing van vanmiddag wordt er een verrassend nieuwe draai gegeven aan de vragen rondom het goede leven.

Degenen die de dienst van vanochtend hebben meegemaakt hebben het begin van Handelingen 4 gehoord. Petrus en Johannes worden gevangengenomen en moeten zich verantwoorden voor een Joodse rechtbank. Op dat gedeelte volgt een overleg van de leden van het sanhedrin. Uiteindelijk kiezen zij ervoor om Petrus en Johannes vrij te laten, maar wel met een nadrukkelijk verbod om het evangelie te verkondigen. En dan komt het gedeelte dat wij vanmiddag met elkaar hebben gelezen. Petrus en Johannes zijn vrij en keren terug bij de leerlingen.

Hoe zullen ze zich gevoeld hebben? Opgelucht dat ze vrij zijn? Dat denk ik wel, dankbaar daarvoor ook... Maar tegelijkertijd zal er denk ik ook wel een bepaalde spanning zijn opgebouwd. De jonge kerk wordt in de gaten gehouden door het machtige sanhedrin. Dezelfde mensen die Jezus hebben laten kruisigen... En zij hebben verboden om nog meer over Jezus te vertellen... Spanning... Hoe nu verder...

De gevaren van vervolging, van martelingen, gevangenisstraffen en zelfs de dood zijn heel reëel. Maar wat doen Petrus en Johannes? Ze gaan naar de gemeente toe, vertellen wat er gebeurd was en met de hele gemeente gaan ze bidden. En waarvoor bidden ze? Bescherming, veiligheid, een wisseling in het Joodse leiderschap? Nee, het enige waar ze

om bidden is vrijmoedigheid om het evangelie te verkondigen en Gods hulp daarbij. Dat is heel bijzonder. Ze voelen de spanning en daarmee de rem op het evangeliseren... Maar ze bidden niet dat God hen beschermt, of dat het gevaar wordt weggenomen, maar alleen om vrijmoedigheid, om Gods hulp bij het verkondigen van Jezus Christus. Het lijkt wel alsof hun eigen veiligheid er totaal niet toe doet. Het enige wat telt is de boodschap van Jezus vertellen aan mensen die er nog niet in geloven.

Wat wil je later worden? Wat is het goede leven? Voor ons, zelfs als je al wat ouder bent, soms toch nog een grote vraag. Maar niet voor Petrus en Johannes. Zij willen apostelen zijn, dat is hun diepste verlangen, dat is volgens hen het goede leven... En daar mag alles, echt alles, voor wijken.

Daarna gaat het over het leven van deze christelijke gemeenschap. Het voelt misschien een beetje als niet horend bij het eerdere deel van de tekst. Alsof we eerst het verhaal hebben gehad van de gevangenschap van Petrus en Johannes en nu dat helemaal is afgerond komt nog een soort van tussenconclusie. Maar dat is het niet, het is juist het logische gevolg op wat er zojuist gebeurd is.

De jongste kerk in Jeruzalem. Alles wat ze hadden was gemeenschappelijk... Alles wat ze hadden was gemeenschappelijk... Kunt u zich dat voorstellen hoe dat zou zijn in onze tijd? Ik vind het maar lastig om mij dat voor te stellen. En die gemeenschappelijkheid zouden we misschien ook wel helemaal niet willen. Want ons verlangen, onze blik op het goede leven, gaat toch vaak uit naar andere dingen. Bijvoorbeeld materiële bezittingen. Wij willen een ruime woning, een mooie auto, de nieuwste en beste apparaten, leuke vakanties. Als je die dingen van jezelf moet delen... Het voelt al snel als jouw kostbare spullen, waar je hard voor gewerkt hebt, weg te geven...

Wij houden die dingen liever voor onszelf. En we verlangen misschien vooral dat het met ons goed gaat in dit leven, met jezelf en met de mensen van wie je houdt, dat je gelukkig bent. Wij verlangen vooral naar een zo goed mogelijk leven nu. Dat is het goede leven denken wij. En ik denk dat dat het grootste verschil is tussen die christenen uit Handelingen en onszelf. Zij verlangden naar iets anders. Hun hart ging uit naar God. Niet naar hun leven hier op aarde. Dat was ook van waarde, maar veel minder. Zij verlangden vooral meer van Christus in hun leven. Dat is het goede leven: Jezus Christus. Voor hen stond dat op de eerste plaats. En wanneer er dan gevaarlijke tijden van vervolging uitbraken, dan is dat niet heel erg, want het raakt niet aan hun geloof in Jezus Christus. Dat staat onwankelbaar... En persoonlijke bezittingen, nee, in het licht van het verlangen naar Jezus stelt dat allemaal niet zoveel voor. Zij beseften dat ze leefden als kinderen van God, erfgenamen van de belofte van Gods nieuwe wereld. Dat is al een ontzettend rijk bestaan. Daarmee vergeleken is een heel landhuis, een miljoenenjacht en zelfs gezondheid maar heel weinig waard.

Het zijn verlangens die ons leven richting geven. Wanneer je verlangt naar een bepaalde baan, dan spoort dat je aan om hard te studeren. En wanneer je verlangt naar verre en exotische vakanties dan doe je je best om de rest van het jaar daarvoor te sparen. Daar waar ons hart naar uitgaat stuurt ons leven. Bij de eerste christenen was dat verlangen heel duidelijk te vinden in het geloof in Jezus Christus. Alles stond in het teken van dat ene verlangen om God te dienen. En geen prijs die daarvoor betaald moest worden was te hoog. Door het geloof hadden zij het doel, het ultieme verlangen van hun bestaan gevonden: Jezus Christus.

Dat is opvallend. Want wij kunnen daar toch vaak niet in meekomen. Voor het grootste deel van ons geldt ongetwijfeld dat wij naar meer van God verlangen. Het is niet voor niets dat we deze kerkdienst meemaken. Maar verder blijft het geloof toch abstract. Het is onduidelijk hoe je dat verlangen vorm kan geven. Bij meer aardse verlangens is het vaak veel duidelijker. Wij zeggen tegen onszelf ik wil dat bereiken en om dat te doen moet ik die stappen zetten en dan is het gelukt. Wil je je postzegelverzameling compleet maken dan moet je op zoek naar die laatste postzegels en wanneer je die gekocht hebt dan is de verzameling compleet. Dan is het verlangen vervuld... Of is dat wel zo? Of blijkt dan altijd weer dat we toch weer meer, toch weer anders willen? Kennen wij wel echt vervulde verlangens? Een vakantie boeken is leuk, maar voor je het weet zit je op internet alweer rond te kijken naar een volgend uitstapje. Verlangens geven ons leven richting, maar het lukt ons niet om die verlangens echt blijvend te vervullen. En zo is het leven vaak een continue drukte. We willen fulltime werken, sporten, familie bezoeken, verenigingswerk, tijd voor de hobby en het gezin, af en toe even rustig kunnen zitten en tv kijken, social media bijhouden... Het past niet allemaal. Wij willen van alles, maar het past niet. En zo vinden wij geen rust. Ons hart is onrustig en het lukt ons niet om het tot rust te brengen.

De beroemde kerkvader Augustinus schrijft ergens: 'onrustig is ons hart, totdat het rust vindt in U.' Augustinus zag ook dat het verlangens waren die het mensenleven richting gaven. En hij zag ook dat het een jacht was om die verlangens te vervullen, maar dat er nooit rust werd gevonden. Met één uitzondering. Het verlangen naar meer van het geloof. Augustinus zag en ervaarde zelf dat een verlangen naar Jezus heel anders was dan andere verlangens. Dit verlangen stond tegenover alle meer aardse verlangens. Hoe meer ruimte er was voor het navolgen van Christus, hoe minder behoefte er was om tijd en energie te besteden aan aardse zaken. Het kwam allemaal in een ander licht te staan. In het licht van de eeuwigheid en de belofte van een nieuwe wereld. En dat gaf rust. Het leven was niet langer een opeenvolging van verlangens die ingewilligd moesten worden. Maar het was een samenleven met Christus, Hem dienen als voorproefje op de eeuwigheid. Het goede leven.

En zo kunnen we de christenen van Handelingen 4 beter begrijpen. Zij waren niet bang om hun leven te verliezen of om hun persoonlijke eigendommen weg te geven, omdat het niets waard was in vergelijking met een leven met Christus. Dat wordt heel concreet gemaakt door de gedeelde bezittingen. Geld is zeer waardevol, voor leuke dingen, maar meer nog voor een gevoel van veiligheid. Met geld kunnen we tegenslagen, moeilijke tijden opvangen... Als je christen bent verlang je er denk ik naar om meer geld te geven aan goede doelen, maar dat lukt vaak maar mondjesmaat of helemaal niet... Waarom? Ik denk omdat we bang zijn... Bang om van de mooie dingen van het leven te verliezen: spullen, vakanties... Maar ook bang om van de veiligheid die geld met zich meebrengt te verliezen... Wij zijn onrustig... En we denken dat geld ons rust geeft...

De vroege christenen geven ons een radicaal en beter alternatief. Zij vonden rust in het verlangen om een relatie op te bouwen met Christus. Ik weet niet hoe het met u is, maar ik wil dat ook. Ook ik verlang ernaar om op zo'n manier in het leven te staan. Een leven gericht op Christus. Maar toch merken wij dan vaak dat andere verlangens heel hardnekkig doorwerken. Hoe kunnen wij ons verlangen naar Jezus vergroten? Een centrale plek geven in ons leven?

We kunnen zelf persoonlijk daarvoor al goede stappen zetten, maar ik denk dat we in ons eentje uiteindelijk altijd tekort zullen schieten. Je ziet het bij mensen die het geloof invulling willen geven zonder kerk. Een tijdlang, bij de een langer dan de ander, lezen ze nog trouw in de bijbel, bidden ze, luisteren preken na.

Maar de aardse verlangens krijgen op den duur steeds meer de overhand. Het verlangen naar navolging van Christus verdwijnt naar de achtergrond. En het geloof houdt op den duur steeds minder in.

Daarom is de christelijke gemeenschap toch zo ontzettend belangrijk. Daar kunnen we met elkaar het verlangen naar Christus vorm geven en voeden. We zien dat in Handelingen gebeuren.

Door het delen van de bezittingen, het breken van het brood en het samen bidden ontstaat er een zeer hechte gemeenschap van gelovigen die ernaar verlangen om Christus te volgen. Augustinus zag dat ook in zijn tijd. In de warmte van de gemeente, door het vieren van de sacramenten en het zingen van liederen wordt het godsverlangen vergroot. Wij hebben vandaag ook een heilig sacrament mogen bedienen, het vieren van het Heilig Avondmaal. Ook dat heeft met verlangen te maken. Ik verlang ernaar om het brood en de wijn tot mij te nemen, om deelgenoot te worden van het lijden van Christus. En dat doen we niet alleen, maar allen samen. Het avondmaal lijkt vaak heel individueel te gebeuren. Ik neem het brood en de wijn. Maar nee, we doen het samen. Ik ontvang uit de handen van een medegelovige het brood en de wijn. Ik geef het door aan iemand anders die er ook naar verlangt om Christus te volgen. Zo zijn wij ook een gemeenschap van Christus. En niet alleen op zondagochtend, maar ook doordeweeks. We delen een verlangen dat anderen niet hebben, een verlangen dat ons rust mag geven. Het verlangen naar een leven met Jezus Christus.

De vraag is dan alleen: willen we dat ook, verlangen we daar echt naar? Is het antwoord ja, dan is dat iets om jezelf mee gelukkig te prijzen. Maar als ik naar mezelf kijk en eerlijk ben... Dan is voor mij het antwoord toch vaak ook nee... Dat ligt aan mijzelf. Ook naar aardse zaken gaat mijn verlangen uit. En dat is slechts een gevolg van een nog niet begrijpen, nog niet zien hoe geweldig Gods nieuwe wereld werkelijk zal zijn. Wanneer we dat zien en bevatten, dan kan het niet anders dan dat we nergens anders meer naar verlangen. Maar tot die tijd proberen we, stapje voor stapje, om Jezus na te volgen. Om ons verlangen te laten groeien en God te dienen. En dat doen we niet alleen, maar dat doen we samen. Samen als gelovigen én samen met de Heilige Geest.

In onze Bijbeltekst ligt de nadruk niet alleen op het samenzijn, maar ook op het gebed. We lezen: 'Toen ze hun gebed beëindigd hadden, begon de plaats waar ze bijeen waren te beven, en allen werden vervuld van de heilige Geest en verkondigden de boodschap van God vrijmoedig.' De plaats waar ze bijeen waren begon te beven. Ons leven lijkt nu misschien wel rotsvast gericht te zijn op allerlei aardse verlangens... Maar met de Heilige Geest kan er een aardverschuiving plaatsvinden. Niet langer gericht op het aardse... Maar op het werkelijk goede leven... Jezus Christus.

Dat is van blijvende waarde en die vakantie, die mooie auto, die goedbetaalde baan het is in wezen lucht en leegte. Het zijn verlangens die ons onrustig houden. Laten wij dus verlangen naar meer van Christus. Want 'onrustig is ons hart, totdat het rust vindt in U.' Laten wij bidden en laten wij elkaar helpen om rust te vinden, want alleen bij Jezus kunnen we het vinden. Verlang naar het goede leven, verlang naar Christus. Halleluja, amen.

Met eventuele reacties op deze preek kunt u terecht bij ds. Stefan Honing. stefanhoning@gmail.com of 06-48883410